

မိတ်ကူးချိချိ ၁၈၀၀၀

အရင် က နောက်မှ စဉ်းစား

ခင်မောင်တိုး(မိုးမိတ်) - မြန်မာပြန်

Dance
FIRST,
Think
LATER

Kathryn & Ross Petras

အရင် "က" နောက်မှ "စဉ်းစား"
ခင်မောင်တိုး(မိုးမိတ်)- မြန်မာပြန်
စာရေးသူများ အမှာစာ

ဘဝကို ဘယ်လိုနေထိုင်သွားမလဲ ...

ဒီမေးခွန်းကို ဝါကျလေးတစ်ကြောင်း၊ နှစ်ကြောင်း လောက်နဲ့ ထိထိမိမိ
ဖြေနိုင်ကြပါမလား။

တစ်ညမှာ ကျွန်တော်တို့ တီဗွီကြည့်နေကြတယ်။ လွင့်ထုတ်နေတာက
အသက် ၅၅ နှစ်ရှိ ကင်ဆာဝေဒနာရှင် Divid Letterman ကို Warren က
"အသားညှပ် ပေါင်မုန့်ကို အရသာခံ စားလိုက်ပါ"လို့ ဒက်ခနဲ ဖြေလိုက်
တယ်။

သူ့အယူအဆက အားရနှစ်သက်စရာ ကောင်းလောက်အောင်ကို ရိုးသား
ပြီး အရှက်မဲ့တယ်လို့ ပြောရလောက်အောင်လည်း ရိုးစင်းလှပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ သိပ်ကို နက်ရှိုင်းလှပါတယ်။ အမှန်တော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဟောဒီ
လောလော... လောလော တက်သုတ်ရိုက်နေတဲ့ ကမ္ဘာကြီးထဲမှာ ငွေ၊
အောင်မြင်မှုနဲ့ ရှေ့ရောက်နိုင်ရေး အတွက်ပဲ အာပေါင် အာရင်းသန်သန်
အကြံပေး ခံနေကြရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပုံကြီးတစ်ခုကို
မျက်ခြည်ပြတ်နေကြတယ်။ ဘယ်ပုံ ကြီးကိုလဲ။ တခြားမဟုတ်ဘူး။ ဝါကျ
တိုလေး တစ်ကြောင်းတည်းနဲ့ Zevon ပြလိုက်တဲ့ ပုံကြီးပဲပေါ့။

"အသားညှပ် ပေါင်မုန့်ကို အရသာခံစားလိုက်ပါ" ဆိုတာလေ။

ဒီဝါကျတိုလေးကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အလားတူ ဘဝနေနည်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို ဆက်လက် ရှာဖွေခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ခုဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ လက်ထဲမှာ အသိပညာဆိုင်ရာ ပုံကြီးရဲ့ အလွန်အလွန် တန်ဖိုးကြီးတဲ့ ရွှေ တုံး ရွှေခဲပေါင်း (၆၁၈) ခဲရှိနေပါပြီ။ ဒီရွှေ တုံးရွှေခဲတွေထဲမှာ မြို့ရည်လည် တဲ့ ပိုကာ ကစားသမားတွေရဲ့ အတွေးအခေါ် တွေ၊ ကဗျာဆရာများရဲ့ ဒဿ နတွေ၊ လူရွှင်တော်ကြီးများရဲ့ တစ်မှုထူးခြားတဲ့ အယူအဆတွေ၊ သိပ္ပံပညာ ရှင်ကြီးများရဲ့ အထောက်အထား အပေါ် အခြေခံထားတဲ့ အမှန်တရားတွေ၊ စီးပွားရေးသမား အကျော်အမော် များရဲ့ အမြင် ခံယူချက်တွေ၊ အောင်မြင်မှု ဆိုင်ရာ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ၊ တွေးခေါ်ပညာရှင်ကြီးများရဲ့ ဉာဏ်အလင်း ရ ခြင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းတရားတွေ စသဖြင့် မျိုးစုံ ရောယှက်ပါဝင်နေပါ တယ်။

"အရင်က ... နောက်မှ စဉ်းစား" စာအုပ်ဟာ ဘဝကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်း နေထိုင်သွားမလဲဆိုတဲ့ အမေးရဲ့အဖြေကို ရှင်းရှင်းလေး သိထားပြီးကြတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာ ဆရာ၊ အဟောအပြောသမား၊ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ၊ တွေးခေါ်ပညာရှင်ကြီးများရဲ့ တူညီနေသော သဘောတရား များပဲ ဖြစ်ကြပါ တယ်။

ဒီစာအုပ်ကို နှစ်သက်ကြမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အသား ညှပ်ပေါင်မုန့်ကို အရသာ ခံစားဖို့ကလည်း သတိရကြမယ်လို့ ထပ်ဆင့်မျှော် လင့်ပါတယ်။

Kathryn and Roos Petras

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

စာအုပ်နာမည်က "အရင်က ... နောက်မှစဉ်းစား" တဲ့။ နယ်ပယ်အသီးသီးက အဓိကရ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီး များရဲ့ အဆိုအမိန့်တွေကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ပါ။ အဆိုအမိန့် ပေါင်း ၆၁၈ ခု ပါဝင်ပါတယ်။

အဆိုအမိန့် (Quotations) တွေဟာ လွယ်မယောင်နဲ့ ခက်တိမ်မယောင်နဲ့ နက်ပါတယ်။ ခု စာအုပ်ထဲမှာလည်း လွယ်သလို တိမ်သလိုနဲ့ ခက်တဲ့နက်တဲ့ အဆိုအမိန့်မျိုးတွေ အတော်လေး ပါနေပါတယ်။ ဒီလို အဆိုအမိန့်မျိုးကျတော့ ကျွန်တော် အခက်အခဲနဲ့ကြုံတိုင်း ကူညီဖြေရှင်းပေးကြတဲ့ ဆရာတွေ၊ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေထံ ချဉ်းကပ်အကူအညီတောင်း ရပါတယ်။ သူတို့ဟာ အချိန် ရှားပါးတဲ့ကြားက စေတနာနဲ့ ကူညီဖြေရှင်း ပေးခဲ့ကြတာ ချည်းမို့ ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ မသိမေးပါတယ်။ ကျွန်တော်ထက် ငယ်သူ ရေးဖော် ရေးဖက်တွေကိုလည်း မေးပါတယ်။ ဘယ်သူ့မေးမေး ကျွန်တော်မသိတာ သိရလို့၊ ကျွန်တော် စဉ်းစားမရတာ စဉ်းစားနိုင်လို့ ကျွန်တော့်မှာ ပညာတိုး ပါ တယ်။ အသိတိုးပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ထာဝရ သင်ယူ နေသူအဖြစ် ရှင်သန်နေသူပါ။ ရှင်သန်သွား မှာပါ။ ဒီလိုရှင်သန်ရတဲ့ ဘဝ မျိုးကိုလည်း ကျွန်တော် များစွာ နှစ်ခြိုက်ပျော်ပိုက်ပါတယ်။

တစ်ခါမှာ ခင်မင်နေတဲ့ သတင်းသမား စာရေးဆရာကြီး မောင်ဝံသကို ကျွန်တော်စဉ်း စားမရနိုင်တဲ့ အဆိုအမိန့် ၄-၅ ခု သွားမေးတယ်။ သူက တကယ်အလုပ်များသူမို့ "အားမှ စဉ်းစားပေးပါ၊ အချိန်ရပါတယ်" လို့ပြော ပြီး ပေးထားခဲ့တယ်။ ပြီးသွားပြီလို့အကြောင်းကြားတဲ့အခါ ကျွန်တော် သူ့ ဆီသွားတယ်။ သူက ကျွန်တော် မရှင်းတာတွေကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်း ပြတယ်။ ဆင့်ပွားယူနိုင်သေးတဲ့ သဘောတွေကိုပါ ထပ်လောင်း ပြောပြ တယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က 'ဟား ... မလွယ်ပါလားဗျာ' လို့ ညည်းမိလိုက်

တဲ့အခါ သူက ‘အေးလေဗျာ၊ မလွယ်လို့လည်း Quotation ဖြစ်တာပေါ့’ လို့ မှတ်ချက်ချလိုက်ပါတယ်။

သူ့မှတ်ချက်ကြားလိုက်တော့ ကျွန်တော် အတော်လန့် သွားမိတယ်။ သူ့ မှတ်ချက်မှာ စဉ်းစားစရာတွေ ပါနေသကဲ့သို့။ တစ်ချိန်တည်းမှာ Quotation ဆိုတာ ခက်တဲ့အမျိုး၊ ပေါ့တန်တန် သဘောထား ကိုင်တွယ်လို့ မရနိုင်တဲ့ အမျိုးလို့ ချက်ချင်း သိလိုက်ပါတယ်။ ဒီအသိကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ Quotation မှမဟုတ်ပါဘူး၊ ဘာသာပြန်စရာနဲ့ကြုံလာတိုင်း ဘယ်တုန်းကမှ ပေါ့ပေါ့တွေးပြီး ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ် မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။

ပေါ့ပေါ့လွယ်လွယ် မကိုင်တွယ်နိုင်တာဟာ အခက်အခဲရှိနေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အခက်အခဲဆိုတာ ကျော်ဖြတ်ရမယ့်အရာမို့ ကျော်ဖြတ်နိုင်ဖို့ မကြိုးစားရင် အခက်အခဲတွေက ကိုယ် ဆက်လျှောက်မယ့် လမ်းကို ဆက်မလျှောက်နိုင်အောင် ပိတ်ဆို့ကာဆီး တားတော့မှာ သေချာပါတယ်။ အပိတ်အဆို့၊ အတားအဆီး ခံရသူမှန်သမျှ ဘဝအညွန့်လေး ကျိုးသွားရတော့တာပါပဲ။ ဘဝအညွန့်ကျိုး မသွားစေချင်လို့ ကျွန်တော် ကြိုးစားပါတယ်။ မစင်ရင် ဆေးရသလို မသိတဲ့အခါတိုင်း မေးပါတယ်။ ပညာယူပါတယ်။ ဒီလိုကြိုးစားနေ၊ မေးနေ၊ ပညာယူနေတဲ့ကြားက အမှားအယွင်း၊ အတိမ်းအစောင်း၊ အကောက်အယူ လွဲမှားတာ လေးတွေတွေ့ခဲ့ရင် ဆရာသမားများ၊ မိတ်ဆွေများ၊ စာဖတ်သူများ ကျေးဇူးပြု၍ ထောက်ပြပြင်ဆင်ပေးကြပါရန် လေးစားရှိသေစွာ ပန်ကြားအပ်ပါတယ်။

လေးစားချစ်ခင်စွာ
ခင်မောင်တိုး (မိုးမိတ်)

၁၉-၅-၂၀၁၄

စည်းမျဉ်း ၁

သင့်ကို ကြောက်ရွံ့
သူတို့ကို မပေးလိုက်ပါနဲ့။
ဒါဟာ ပထမဆုံးနဲ့ အကြီးမြတ်ဆုံးသော
ပညတ်တော်ပဲ ဖြစ်တယ်။

အယ်လမား ဒေးဗစ်

စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၂

ရေချိုးတုန်း သီချင်းဆိုပါ။ ရေဒီယိုဖွင့်ပြီး လိုက်ကပါ။
ပုံပြင်တွေ ပြောပါ။ သင်ရေးထားတဲ့ ကဗျာက
သိပ်ညှံ့နေရင်တောင် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ဆီ ပို့ပေးလိုက်ပါ။
ဒါတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်လိုက်ပါ။
မဟာဆုလာဘ်ကြီး တစ်ခုကို သင်ရပါလိမ့်မယ်။
သင့်အနေနဲ့ ဇာတ်ခုံတစ်ခုကို ဖန်တီးပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

ကဒ်ဘွန်နီဂပ်

စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၃

အမွမ်းတင် ခံလောက်တဲ့ အရေးကြီး ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကို
အပန်းဖြေ ကမ်းခြေလို နေရာမျိုးမှာတော့ မချမှတ်လိုက်ပါနဲ့။

ဗစ်တာဘော့ချီနီ
ကောလိပ်အုပ်ချုပ်ရေး

စည်းမျဉ်း ၄

ဘဝကိုယုံပါ။
ဒဗလျူ အီး- ဘီ ဒူဘိုးအစ်
လူမှုဗေဒပညာရှင် ‘ကမ္ဘာသို့ နောက်ဆုံးသတင်း’တွင်
လူ့အခွင့်အရေးအတွက် လှုပ်ရှားသူ

စည်းမျဉ်း ၅

နောက်ဆုံးစီရင်ချက်ကို
မစောင့်ပါနဲ့။
နောက်ဆုံး စီရင်ချက်ဆိုတာ
နေ့တိုင်းရှိနေပါတယ်။

အဲလဘတ်ကမူး
စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၆

ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ
မဖြစ်ပါနဲ့။

ဒေါက်ကလပ်အဒမ်
စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၇

မီးဖိုဆောင်ထဲမှာ
သင်တစ်ယောက်တည်း ရှိနေခိုက်
သင့်လက်က သိုးသားလေးတစ်တုံး
လွတ်ကျသွားရင် ပြန်ကောက်ယူလိုက်ပေါ့။
ဘယ်သူသိတာမှတ်လို့။

ဂျူလီယာချိုင်း
စားဖိုမှူး

စည်းမျဉ်း ၈

ကြင်နာပါ။
သင်တွေ့ရတဲ့ လူတိုင်းဟာ
တိုက်ပွဲကြီးတစ်ပွဲကို
ဆင်နွှဲနေပါတယ်။

အိုင်ယန်မက်လာရင်း
စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၉

အစွမ်းပြလိုက်စမ်းပါ။ ရောက်မလာသေးတဲ့
နှစ်ပေါင်းများစွာအကြောင်း ပုံပြင်တွေကို
စဉ်းစားပြီး ပြောလိုက်စမ်းပါ။ သင်ပျော်သွားပါလိမ့်မယ်။
အစွမ်းပြလိုက်စမ်းပါ။
တစ်စုံတစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သင်ကြားချင် လာပါလိမ့်မယ်။

ရာချယ်မက်ဒေါ
နိုင်ငံရေးများကို ဟောပြောသူ

စည်းမျဉ်း ၁၀

မက်သင့်မက်ထိုက်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော အိပ်မက်ဟာ
မသေခင်မှာ ရှင်သန်နေဖို့နဲ့ မရှင်သန်တော့မှ သေဖို့ပါပဲ။

အေရမ်းဒါတီရွှင်
ပြောင်းလဲရေး ဝါဒီ၊ စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၁၁

မဟာ အမေးပုစ္ဆာတိုင်းအတွက်
အမြဲလိုလို မှန်နေတတ်တဲ့အဖြေကတော့
" ဒါက . . . မူတည်ပါတယ် " ဆိုတာပဲ။

လီနွစ်တော်ဘာ
ဆော့ဖ်ဝဲယားအင်ဂျင်နီယာ

စည်းမျဉ်း ၁၂

နေ့လယ်ခင်းအချိန်ကို သုံးလိုက်ပါ။
သင်နဲ့အတူ ယူသွားနိုင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ။

အန်နိုင်းဒီးလတ်
စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၁၃

ဒီမှာဗျ ... ခင်ဗျားသိထားရမှာ
ဘယ်သူ့ကိုမှ ရှင်းလင်းချက်တွေပေးဖို့ မလိုပါဘူး။
ခင်ဗျား မိဘတွေကိုလည်း ဘာရှင်းလင်းချက်မှ ပေးစရာမလိုဘူး။
အိုဗျာ ... ခင်ဗျားရဲ့ပါမောက္ခကြီးတွေကိုတောင်
ရှင်းလင်းချက်တွေ ပေးစရာမလိုဘူးဗျ။

ဘိုနို
ဂီတပညာရှင် / ပြောင်းရေးဝါဒီ

စည်းမျဉ်း ၁၄

ရယ်ပါ။

အရယ်အမောကို တိုင်းတာလို့ မရပါဘူး။

အချက်အလက်အားလုံးကို

စဉ်းစားပြီးသည့်တိုင်

ပျော်ပျော်နေသွားပါ။

ဝင်းဒဲဘာရီ

စာရေးဆရာ / လယ်သမား

စည်းမျဉ်း ၁၅

လိုတာမရရင် မေ့ပစ်လိုက်ပါ။

အင်တိုနီယိုပီယာရို

ပထမကမ္ဘာစစ် စစ်မှုထမ်းဟောင်း

စည်းမျဉ်း ၁၆

တချို့ကိစ္စလေးတွေဟာ

တခြားကိစ္စတွေထက်

ပိုအရေးပါတယ်ဆိုတာ
မမေ့ပါနဲ့။

ဝီလယန်ဆာရီယန်
စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၁၇

သေသွားသူတွေကိုရော၊ သူရဲကောင်း အာဇာနည်တွေရဲ့ ဦးဆောင်မှု
နောက် ဖြောင့်ဖြောင့် လိုက်ခဲ့ကြသူတွေကိုပါ ‘တေး’ထားလိုက်မယ်ပေါ့။ ပြီး
ရင် သူတို့ပုံတွေကို သင့်နံရံပေါ်မှာ ချိတ်ဆွဲထားလိုက်။ နောက် . . .သူတို့ကို
သင့်စိတ်ထဲမှာ သိမ်းဆည်းထားလိုက်။

ဒေးဗစ် ဘရ (ခံ)
ကော်လံစား

စည်းမျဉ်း ၁၈

ငွေစလေး နည်းနည်းလောက်ဟာ အကူအညီတော့ ဖြစ်ပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ မှန်ကန်အောင် တမင်လုပ်ထားတာတွေက
(ကျွန်မ ထပ်ပြောဦးမယ်)
ဘယ်တော့မှ၊ ဘယ်အခြေအနေမျိုးမှာမှ
အမှန်တရားကို ရင်မဆိုင်နိုင်ပါဘူး။

ရုသ်ဂေါ်ဒန်
ဇာတ်လိုက်မင်းသမီး / စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၁၉

ထိုင်ဖို့ အခွင့်အရေးတစ်ခုကို
ဘယ်တော့မှ မငြင်းလိုက်ပါနဲ့။
သင်ကိုယ်တိုင် အသက်ရှူပေါက်ရစေမယ့်
အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ဘယ်တော့မှ
မငြင်းပယ်လိုက်ပါနဲ့။

အက်ဒပ်
ဝင်ဆာမြို့စားကြီး

စည်းမျဉ်း ၂၀

အရှက်အကြောက်ကင်းတဲ့ ရဲတင်းမှုမျိုးမရှိဘဲနဲ့ ဘယ်လိုအရေး
ပါတဲ့ ကိစ္စမျိုးမှ ပြီးမြောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုလန်ဘတ်မှာ
ရဲတင်းမှု ရှိတယ်။ လွတ်လပ်ရေးကြေညာတဲ့ အဆိုတော်တွေမှာ
ရဲတင်းမှု ရှိတယ်။ သင့်ကိုယ်သင် သံသယမဝင်လိုက်ပါနဲ့။ သင်
ကိုယ်တိုင် ရယ်မောပစ်လိုက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ သံသယတော့ မဖြစ် လိုက်ပါနဲ့။

အလန်အော်လဒါ
သရုပ်ဆောင်

စည်းမျဉ်း ၂၁

အံ့ဩစရာကိုတွေ့နိုင်ဖို့

အမြဲတမ်း သတိရှိနေပါစေ။

အီး - ဘီ ဟိုက်

စာရေးဆရာ

စည်းမျဉ်း ၂၂

သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်မီးဖိုဆောင်ထဲက
စားပွဲမှာ ထမင်းတစ်နပ်တောင်
မစားနိုင်တဲ့ လူမျိုးကို
ဘယ်တော့မှ မယုံစားလေနဲ့။

အယ်လင်ဘာကင်

အမျိုးသမီး သရုပ်ဆောင်

စည်းမျဉ်း ၂၃

အသက်ရှူလိုက်ပါ။ ပြီးရင်
ရှူလိုက်တဲ့ သိစိတ်ကို လွှတ်လိုက်ပါ။
ပြီးရင် ... ‘ဩ ... ဒီအခိုက်အတန့်လေးသာပဲ
ငါသိရတဲ့ သေချာတဲ့ ငါပိုင် ဖြစ်ပါကလား ...’ လို့
သင့်ကိုယ်သင် သတိပေးလိုက်ပါ။

အိုပရာ ဝင်းဖရေး

မီဒီယာလုပ်ငန်းရှင်

စည်းမျဉ်း ၂၄

ဂျင်မီဟင်းဒရစ္စကို ကြိုက်ရုံနဲ့တော့
သင်ဟာ ဂျင်မီဟင်းဒရစ္စလို
သရုပ်မဆောင်နိုင်ပေဘူး။

အန်ထော်နီဘောထိန်း
စားဖို့မှူး

စည်းမျဉ်း ၂၅

မရသေးတဲ့ ငွေကို ဘယ်တော့မှကို ‘မသုံးလိုက်ပါနဲ့’။

သောမတ်ဂျက်ဖာဆင်
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်
